

Fotod: erakogu

Purtse Kalasadam võitis rahva lemmiku tiitli

15. märtsil kalanduse teabeskuse poolt välja kuulutatud konkursile „Aasta kalandustegu 2020“ esitati 25 eriilmelist kandidaati. Esitatud ideede seast valiti välja kümme märgilisemat, mis jätkasid võistlemist „Aasta kalandustegu 2020“ rahva lemmiku tiitli nimel.

Rahva lemmiku kategoorias konkursile esitatud ideede seast valis žürii põhjaliku arutelu järel välja kümme algatust, mille mõju ja ulatus väärib esiletõstmist ning võimalust võistelda „Aasta kalandustegu 2020“ tiitli nimel.

Kümne nominendi poolt said kõik soovijad hääletada 30. märtsist 15. aprillini. Hääletada sai vaid ühe kalandustegu poolt. Purtse kalasadam valiti „Aasta kalandustegu 2020“ üheks rahva lemmiku nominendiks.

22. aprillil kuulutati võitja välja. Rahva lemmiku auhinna pälvis Purtse kalasadam. Purtse kalasadam on hea näide sellest, kuidas kohalik kogukond näitab initsiatiivi. Purtse kalasadama poolt hääletasid enamjaolt Lüganeuse valla ja Virumaa inimesed, millest võib järeldada, et meie valla inimestele läheb see vägagi korda.

„Purtse kalasadam oli kaua vinduv väike jõesuudme sadamake, kuid MTÜ Viis Viimast Kalurit tegevuht Reili Soppe. „Samuti oleme väga tänulikud Lüganeuse vallale, kellelt tuli samuti rahaline toetus, arvestava osaga toetasid ka kohalikud rannakalurid ja omapoolne panus tuli ka merepäästelt.“

„Ehitustööd algasid 2020. aasta kevadel ja lõppesid sama aasta sügisel. Neid teostas Kaurits OÜ, kelle töö oli kiire ja laitmatu ning meie poolt jagub neile ainult suuri kiin-

dusõnu. Taastamise käigus sai renoveeritud igapäevatööks vajalikud rajatised: teeninduskai, slipp, paigaldati ujukvai, käigusild ja asfaltkate, rajati sissesõidutee, kaldakaitseid ja muul. Territoorium piiritleti aiaga ja paigaldati valvekaamerad,“ kirjeldab Soppe toimunud ehitustöid.

Kindlasti annab see tiitel meie kaluritele uut jõudu ja motivatsiooni ning ehk ka rohkem kala uueks hooajaks!

Peaaühinna sai ERR saade Osoon, mis on tublit tööd teinud kalanduse populariseerimisel ja objektiivsel kajastamisel.

Viivian Päll

Avalike suhete spetsialist

COVID-19 piirangud leevenevad järk-järgult

Alates 26. aprillist leevenesid piirangud õues sportimisele, treenimisele ja huviharidusele. 3. maist avanevad osaliselt üldhariduskoolid ja poed ning samuti tohib avamisaja, liikumise- ja ruumipiiranguid arvestades toitlustusasutuste väliterrassidel kohapeal einestada. Juhul, kui epidemioloogiline olukord võimaldab, vähendatakse piiranguid mai jooksul veelgi. Avalikus siseruumis liikumisele jääb kehtima 2+2 reegel ning maskikandmise kohustus.

HARIDUS

Alates 3. maist lubatakse kontaktõppele 1.-4. klassi lapsed ja haridusliku erivajadusega õpilased. Ülejäänud kooliastmete kontaktõppele lubamist arutab valitsus edaspidi.

SISE- JA VÄLIRUUMIS SPORTIMINE, TREENIMINE, NOORSOOTÖÖ, HUVITEGEVUS JA -HARIDUS, TÄIENDKOOLITUS JA -ÕPE

Alates 3. maist tohib siseruumis kõiki neid tegevusi läbi viia 2+2 reeglit järgides, mis tähendab, et koos tohib treenida kuni kaks inimest ja teistest tuleb hoida vähemalt kahemeetrist vahemaad. Muu hulgas tähendab see, et lubatud on ka paaristrennid, näiteks tennis paarismäng. Samadel tingimustel on lubatud treeningud ka ujulates. Tegevusi läbi viies tuleb arvestada kuni 25-protsendilise ruumitaitumuse piiranguga. Rühmatreeningud ei ole lubatud.

26. aprillist on lubatud välitingimustes kõiki neid tegevusi läbi viia kuni 10-liikmelises rühmas.

Kõikidesse rühmapiirangutesse on kaasa arvatud ka juhendaja ning kui rühmi on rohkem kui üks, ei tohi nad omavahel kokku puutuda. Rühmapiirang ei kehti kontaktõppele lubatud sama klassi õpilastele. Samuti ei laiene piirang senistele eranditele, see tähendab professionaalsetele sportlastele, koondise liikmetele ja kandidaatidele, meistri- ja esiliiga sportlastele, riigi sõjalise kaitse ja siseturvalisusega seotud tegevustele.

KAUBANDUS- JA TEENINDUSETTEVÕTTED

Alates 3. maist tohivad klientide jaoks ukseid avada kõik poed, arvestada tuleb 2+2 reeglit ja kuni 25-protsendilist ruumitaitumuse nõuet.

Teenindusettevõtete jaoks olemasolevad piirangud ei muutu, see tähendab, et nad tohivad olla avatud, kui järgitakse 2+2 liikumiskiirangut ja kuni 25-protsendilist ruumitaitumuse nõuet.

TOITLUSTUSETTEVÕTTED

Alates 3. maist tohib toitlustusasutuse välialadel einestada kuni kella 21-ni, arvestada tuleb kuni 50- protsendilise taitumuse nõudega, ühe laudkonna suurus tohib olla maksimaalselt 10 inimest. Endiselt ei tohi kliendid süüa-juua siseruumides toitlustusettevõtete müügi- ja teenindussaalides, toidu kaasamüük jääb lubatuks.

JUMALATEENISTUSED, MUUSEUMID, NÄITUSASUTUSED, VÄLITINGIMUSTES AVALIKUD ÜRITUSED JA KOOSOLEKUD

Alates 3. maist tohib külastada siseruumides muuseumi ja näitusasutusi arvestades 2+2 liikumiskiirangut ja 25-protsendilise ruumitaitumust. Muuseumide ja näituste ukseid tuleb sulgeda kell 19. Sama liikumiskiirangut, ruumitaitumust ja sulgemisaega arvestades tohib korraldada ka jumalateenistusi ning teisi avalikke üsulis talitusi.

Kõikidele teistele siseruumides toimuvatele avalikele üritustele nii kultuuri- kui meelelahutusvaldkonnas jätkuvad kehtivad piirangud. Piirangud pikenevad ka spaadele, ujulatele, saunadele. Sportimine ja treenimine on neis lubatud vastavalt spordile ette nähtud tingimustele.

Alates 3. maist on välitingimustes lubatud maksimaalselt 150-le inimesele avalikud koosolekud ja jumalateenistused ning kõik muud avalikud üritused nii kultuuri- kui meelelahutusvaldkonnas. Inimesed peavad olema kuni 10 liikmelistes rühmades, kes omavahel kokku ei puutu. Kõik üritused peavad lõppema õhtul kell 21.

SPORDIVÕISTLUSED NING SPORDI- JA LIIKUMISÜRITUSED

Alates 3. maist on õues lubatud spordi- ja liikumisüritused maksimaalselt 150-le inimesele, kes peavad olema kuni 10-liikmelistes rühmades (kaasa arvatud juhendaja), rühmad omavahel kokku puutuda ei tohi. Üritus peab lõppema hiljemalt kell 21. Alates 3. maist leevendatakse tippspordi, seal hulgas esiliiga võistluste kehtinud osavõtjate piirarve, mis tähendab, et sisetingimustes tohib võistlustest koos personaliga osa võtta kuni 100 ja välitingimustes kuni 200 inimest. Pealtvaatajad on kõikidel võistlustel keelatud. Tippspordi võistluste toimumise kellajaale piiranguid ei kehtestata.

LVL

Info COVID-19 vastu vaktsineerimise kohta

COVID-19 vastu vaktsineerimise oodatakse kõiki riskirühma kuuluvaid inimesi vanusest sõltumata ning kõiki inimesi, kes on vanemad kui 65-aastased või kes sel aastal veel 65-aastaseks saavad, sõltumata riskirühma kuulumisest.

Riskirühma kuulumise kohta saab inimene infot oma perearstilt või patsiendiportaali avalehelt aadressil digilugu.ee jaotuses Minu andmed. Samuti annab riskirühma kuulumise kohta infot perearst.

Vaktsineerimiseks saab aja broneerida nii oma perearsti juures telefoni teel kui ka digiregistratuuris, kuhu lisavad vastavalt vaktsiinitarnele aegu kõik haiglad ning 107 perearsti.

KUIDAS BRONEERIDA VAKTSINEERIMISAEGA:

- Vaktsineerimine on avatud kõikidele 65-aastastele ja vanematele ning sel aastal 65-aastaseks saavatele inimestele.
- Lisaks on vaktsineerimine avatud kõikidele riskirühma kuuluvatele inimestele, sõltumata vanusest.
- Kontrolli, kas kuulud riskirühma patsiendiportaalist digilugu.ee või helista oma perearstile.
- Vaktsineerimisaja saad helistades perearstile või digiregistratuuri kaudu, vaktsineerimise aegu lisatakse vastavalt riiki saabuvatele vaktsiinikogustele.
- Lisainfot vaktsineerimise kohta saad riigiinfo telefonil 1247
- Digiregistratuuris aja broneerimist juhendavad ka vabatahtlikud telefonil 600 3033, konesid võetakse vastu iga päev kella 10-14.

Ametlik info COVID-19 vaktsineerimise kohta: www.vaktsineeri.ee Korduma kippuvad küsimused COVID-19 vaktsineerimise kohta Eestis.

Lüganuse Vallavalitsus teatab avatud menetlusest projekteerimistingimuste andmisel

Lüganuse Vallavalitsus algatas 15.04.2021 korraldusega nr 203 projekteerimistingimuste andmise avaliku menetluse.

Projekteerimistingimused antakse vastavalt Janek Lillemägi esitatud projekteerimistingimuste taotlusele nr 2111002/05174 Purtse tuulepargi I osa 33 kV elektrimaakaabelliini ja kiudoptilise sidakaabli rajamiseks Lüganuse vallas, Lüganuse alevikus, Kiviõli tee 1a katastriüksusele 43701:004:0920, Lüganuse alevikus, Külvi katastriüksusele 43701:002:0503, Lüganuse alevikus, Lilleoru katastriüksusele 43701:004:1091, Mustmäta külas, Reinu-Jaani katastriüksusele 43701:004:0941, Mustmäta külas, Peenema katastriüksusele 43701:002:0163, Kopli külas, Margo katastriüksusele 43701:004:0169, Lüganuse alevikus, Londi katastriüksusele 43701:001:0185, Lüganuse alevikus, 13118 Purtse-Lüganuse tee L2 katastriüksusele 43701:001:0114, Koljala külas, Tuulemaa katastriüksusele 75101:003:0312, Koljala külas, Tuulevälja katastriüksusele 75101:003:0314, Lüganuse alevikus, Lüganuse tee 48a katastriüksusele 43801:001:0148, Matka külas, Loigupõllu katastriüksusele 44201:001:1027, Matka külas, Muda katastriüksusele 43701:001:0032, Vainu külas, Mardika katastriüksusele 75101:003:0292, Vainu külas, Süda tee T2 katastriüksusele 75101:001:0133, Koljala külas, Südakuusiku katastriüksusele 75101:003:0307, Lüganuse alevikus, Raja katastriüksusele 43701:004:1040, Matka külas, Lüganuse-Matka tee L2 katastriüksusele 43801:001:0466, Matka külas, Purtse-Matka-Erra tee katastriüksusele 43801:001:0404, Vainu külas, Kulbi katastriüksusele 43701:003:0326, Koljala külas, Tuulepesa katastriüksusele 75101:003:0313, Lüganuse alevikus, 34 Kiviõli-Varja tee L2 katastriüksusele 43701:004:0092, Lüganuse alevikus, Männi-Serva katastriüksusele 43701:004:0314, Lüganuse alevikus, Jõealda katastriüksusele 44201:001:0050, Lüganuse alevikus, Jõekäärü katastriüksusele 43701:001:0289, Lüganuse alevikus, Allika-Serva katastriüksusele 43701:004:0309, Lüganuse alevikus, 13171 Lüganuse kalmistu tee katastriüksusele 43701:001:0115, Lüganuse alevikus, Lüganuse tee 45 katastriüksusele 44201:001:0884, Lüganuse alevikus, Vahe katastriüksusele 43801:001:0293, Matka külas, Kuuse katastriüksusele 43701:001:0156, Matka külas, Kopli-põllu katastriüksusele 43801:001:0336, Matka külas, Jelena katastriüksusele 43701:001:0257, Matka külas, Paadivälja katastriüksusele 43701:001:0237, Kopli külas, Pae katastriüksusele 43701:002:0207, Mustmäta külas, Maria katastriüksusele 43701:004:0022, Matka külas, Kritiku katastriüksusele 43701:001:0195, Matka külas, Oruveski katastriüksusele 43701:001:0214, Vainu külas, Sonda metskond 92 katastriüksusele 75101:001:0097, Koljala külas, Kuusiku katastriüksusele 75101:003:0308, Kopli külas, Hallika katastriüksusele 43701:002:0198, Lüganuse alevikus, Lüganuse tee 45a katastriüksusele 44201:001:0518, Lüganuse alevikus, Purtse tee 2 katastriüksusele 43701:001:0228, Vainu külas, Väljaveski katastriüksusele 75101:003:0305, Vainu külas, Veskivälja katastriüksusele 75101:003:0294, Koljala külas, Tuuleveski katastriüksusele 75101:003:0309, Koljala külas, Tuule katastriüksusele 75101:003:0311, Lüganuse alevikus, Kaasiku-Serva katastriüksusele 43701:004:0312, Lüganuse alevikus, Kähriku katastriüksusele 43701:003:1150, Mustmäta külas, Maaruse katastriüksusele 43701:004:0319, Matka külas, Londi katastriüksusele 43701:001:0186, Matka küla, Tiigi katastriüksusele 43701:001:0033 Purtse tuulepargi ühendamiseks Püssi alajaamaga.

Projekteerimistingimuste eelnõu avalik väljapanek toimub kahe nädala jooksul teate avaldamisest Lüganuse valla veebilehel, leitav aadressil: www.lyganuse.ee/projekteerimistingimused. Lüganuse Vallavalitsus teeb ettepaneku projekteerimistingimuste andmise arutamiseks ilma avaliku istungi läbi viimata. Avaliku väljapaneku jooksul on isikul, kelle õigusi või huve võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, õigus esitada eelnõu ja avaliku istungi korraldamise kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid 7 päeva jooksul avaliku väljapaneku lõppemisest aadressil valitsus@lyganuse.ee. Kui avaliku väljapaneku jooksul ettepanekuid või vastuväiteid ei laeku või on kõiki laekuvaid ettepanekuid võimalik arvestada, otsustatakse projekteerimistingimuste andmine ilma avalikul istungil arutamiseta.

Täiendav info ja küsimused: tel +372 511 4727.

Lüganuse Vallavalitsus algatas 15.04.2021 korraldusega nr 202 projekteerimistingimuste andmise avaliku menetluse

Projekteerimistingimused antakse vastavalt VKG Kaevandused OÜ projekteerimistingimuste taotlusele nr 2111002/05193 Lüganuse vallas, Rebu külas, Lüganuse Vallavolikogu 30.10.2014 otsusega nr 97 kehtestatud Uus-Kiviõli kaevanduse detailplaneeringus käsitletud Uus-Kiviõli kaevanduse settebasseini asukoha täpsustamiseks.

Projekteerimistingimuste eelnõu avalik väljapanek toimub kahe nädala jooksul teate avaldamisest Lüganuse valla veebilehel, leitav aadressil: www.lyganuse.ee/projekteerimistingimused. Lüganuse Vallavalitsus teeb ettepaneku projekteerimistingimuste andmise arutamiseks ilma avaliku istungit läbi viimata. Avaliku väljapaneku jooksul on isikul, kelle õigusi või huve võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, õigus esitada eelnõu ja avaliku istungi korraldamise kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid 7 päeva jooksul avaliku väljapaneku lõppemisest aadressil valitsus@lyganuse.ee. Kui avaliku väljapaneku jooksul ettepanekuid või vastuväiteid ei laeku või on kõiki laekuvaid ettepanekuid võimalik arvestada, otsustatakse projekteerimistingimuste andmine ilma avalikul istungil arutamiseta.

Täiendav info ja küsimused: tel +372 511 4727.

Lingid on nüüd aktiivsed!

Ajalehte internetist lugedes klikka tekstis oleval lingil ja jõuad kiirelt vajaliku infoni.

Lüganuse Vallavalitsus asub koos partneritega läbi mõtlema maakonnaülest kergteede võrgustikku

Riigi Tugiteenuste Keskus kinnitas 13. aprillil maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetme taotlemisõigusega projektide nimekirja.

Rohelise tule sai ka meie maakonna kõikide omavalitsuste ühisprojekt „Ida-Viru maakonna jalgrattateede võrgustiku planeerimine ja ühendusloikude projekteerimine“.

Projekti eestvedaja on Lüganuse Vallavalitsus. Partnerid on Kohtla-Järve, Narva-Jõesuu, Sillamäe ja Narva linnavalitsused, Jõhvi, Toila ja Alutaguse vallavalitsused.

Hakkame õige pea koos partneritega ette

valmistama põhitootlust, mis tuleb esitada oktoobris.

Eesmärk on Ida-Virumaal säästva piirkondliku transpordi arendamine ja kiire ning mugava inimeste liikumise tagamine maakonnaülese kergteede võrgustiku abil.

Soov ja vajadus kergteede võrgustiku välja ehitamiseks on kõikidel valla- ja linnavalitsustel olemas, tihti ei jätku selleks oma rahalisi vahendeid.

Sellest kitsaskohast ülesaamiseks tulebki meil võrgustikku planeerida väga targalt ja põhjendatult ning koos otsida rahastusallikaid.

Tulevikuski võib osutada väga mõistlikuks koos naaberomavalitsustega sarnaseid uusi projekte teha ja ellu viia.

Projekti ajakava kohaselt valmivad teede võrgustiku kava ja puuduvate ühendusloikude ehitusprojektid 2023. aasta kevadeks.

Toetust antakse hasartmängumaksust rahastatavatest regionaalsete investeringutoetuste vahenditest ning selle suurus kahe aasta peale on umbes 300 tuhat eurot.

Anu Needo
arendusnõunik

Koljala küla Kihva kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikust väljapanekust teatamine

Lüganuse Vallavalitsus teatab planeerimisetsuse § 135 lg 7 alusel, et Lüganuse Vallavalitsus võttis 15.04.2021 korraldusega nr 198 vastu Koljala küla Kihva kinnistu detailplaneeringu ja suunas avalikule väljapanekule. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 10.-24.05.2021.

Detailplaneeringu eesmärgiks oli maaüksuse sihtotstarbe muutmine maatulundusmaast elamumaaks ning Erra jõe kalda ehituskeelvõõndi vähendamine, et ehitada olemasolevatele vundamentidele üks elamu ja üks kõrvalhoone. Kihva kinnistu maaüksus asub Lüganuse vallas Koljala külas (katastritunnus 75101:003:0189, pindala 1,6 ha). Ligipäas kinnistule on Uuemõisa teelt (avaliku kasutusega kohalik tee 7510005), edasi kulgeb tee läbi

Hõbepaju kinnistu (riigiomand) ja Suurepõllu kinnistu (eraomand). Mõlema kinnistu kohta tuleb projekteerimise käigus taotleda isikliku kasutusõiguse seadmine Kihva kinnistu kasuks. Planeeringuga lahendatakse haljastus, heakord, juurdepääsuteed, liikluskorraldus ja varustamine tehnovõrkudega.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga. Maa-ala reljeef on üldjoontes tasane (maapinna absoluutkõrgused jäävad vahemikku 47.80 – 46.20 m). Kultuurimälestisi, pärandkultuuri- ega looduskaitse all olevaid objekte planeeringualal ega lähiümbruses ei ole.

Tehnovõrkudest asub planeeringualal Elektrilevile kuuluv elektri maakaabel ja selle kaitsevõõnd – 1 m kummalegi poole maakaablilt

kulgev mõtteline ala.

DP on kooskõlastatud Elektrilevi OÜ, Keskonnaameti, Maa-ameti ning Päästeametiga.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda 10.05.-24.05.2021 valla kodulehel aadressil: www.lyganuse.ee/et/detailplaneeringud.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Arvamust saab esitada Lüganuse Vallavalitsusele kirjalikult posti-aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald 43199 või e-posti aadressil valitsus@lyganuse.ee.

Väljapaneku tulemuste avaliku arutelu toimumise aeg teatatakse pärast väljapaneku lõppu.

Hajaasustuse programmi 2021. aasta taotlusvooru vahekokkuvõte

Hajaasustuse programmi taotluste vastuvõtt on käesolevaks aastaks lõppenud. Üle Eesti kogutud info kohaselt on laekunud rekordarv taotlusi. Hea uudis on see, et riigipoolne toetus on käesoleval aastal arvestatavalt suurem, kui eelmistel aastatel. 2021. aastal on riigipoolse toetuse maht ligi 3 miljonit eurot, 2020. aastal oli 2,1 miljonit.

Lüganuse vallas oli teema samuti populaarne ja selle aasta taotlusvooru esitati kokku 34 taotlust.

Neist 15 projekti majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamiseks, 17 projekti elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamiseks ja 2 projekti aastaringiselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamiseks. Investeeringute kogumahtu kõigi 34 taotluse peale kokku on kavandatud ligi 170 tuhat eurot. Taotletav summa on 110 tuhat, millest poole kannab kohalik omavalitsus ja poole riik.

Aprillikuu jooksul vaatas komisjon üle kõik taotlused. Kui on küsimusi või taotluses puuduseid, siis neist antakse taotlejale teada koos täiendava tähtajaga puuduste kõrvaldamiseks.

Viime läbi paikvaatluse ja tuleme kohapeale vaatama, millises seisundis on objekt praegu, teeme pildid. Taotlejatega lepime eelnevalt küllaskäigu kokku. Edasisele hindamisele lähevad vaid korras ja tingimustele vastavad taotlused. Hindamise tulemusena moodustub pingerida.

14. maiks esitame Rahandusministeeriumile andmed taotluste kohta ja kui palju Lüganuse

se vald soovib riigipoolset rahastamist. Valla 2021. aasta eelarves on meiepoolse toetusega juba arvestatud. Seejärel tuleb oodata ära riigihalduse ministri käskkirja, millega saame teada meie vallale antava riigipoolse toetuse suuruse. See võib tulla juuni keskpaigas. Alles peale seda hakkame langetama rahastamisotsuseid või rahastamisest keeldumisi.

Head taotlejad, kes te ootate otsuseid. Vastavalt meetme määrasele peab otsus olema tehtud 60 tööpäeva jooksul ehk hiljemalt 29. juuniks.

Anu Needo
arendusnõunik

Kristel Kütt
kinnisvaraspetsialist

Lõppes vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamise taotluste vastuvõtt

Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK) lõpetas 20.04.2021 ERAISIKUTE vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamise taotluste vastuvõtu seoses eelarve täitumisega.

Toetust anti struktuuritoetuste perioodi 2014-

2020 meetmest „Veemajandustaristu arendamine“ tegevusest „Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisteede, sh joogiveepuhastite ja reoveepuhastite ehitamine ja rekonstrueerimine ühisveevärgikes ja reoveekogumisaladel.

Lisainfo: KIKi projektikoordinaator Kadri Haamer (kadri.haamer@kik.ee, 6 274 183) või www.kik.ee/et.

LÜGANUSE VALLAVALITSUS kuulutab välja konkursi KESKKONNASPETSIALISTI teenistuskohale

Teenistuskoha ülesanded ning kandidaatidele esitatavad nõuded ja tingimused on leitavad Lüganuse valla kodulehel www.lyganuse.ee/vabad-ametikohad.

Avaldus, motivatsioonikirj, CV ning haridust tõendava dokumendi koopia palume saata Lüganuse Vallavalitsusele aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald 43199 või digitaalselt allkirjastatuna valitsus@lyganuse.ee.

Kandideerimistähtaeg: 10.05.2021

Täiendav info valitsus@lyganuse.ee, tel 33 21 320

Pindalatoetuste ja MAK loomatoetuste taotlemine läbi e-PRIA perioodil 02.05-21.05

Ida-Virumaal juhendab Konsulent Kaie Ilves
+372 56 927 554; kaieilves@gmail.com
Lüganuse alevik, Kiviõli tee 8 (vana vallamaja)

NB! Broneeri aeg varakult, sest vastuvõtt toimub ainult eelregistreerimise alusel

Juhendamine on 2 tundi tasuta, kaasa võtta kehtiv ID-kaart koos paroolidega

Kohale tulles palume klientidel kanda kaitsemaski

mes nõuandeteenistus
www.pikk.ee

Lüganuse valla võlurid

Ja mitte harilikud võlurid – teate küll, need kes muinasjuttudest või muidu igapäevaselt tuttavad – vaid imelised aiavõlurid.

Lüganuse vallas Sonda alevikus elavad Janis ja Liis Liblik, kes 2019. aasta algusest on ettevõtjad. Pereettevõtte loomisele olid nad mõelnud ka varem, kuid peljanud kaasnevat paberimajandust olid senini seda sammu edasi lükanud. Lõpuks sai peamiseks tõukeks siiski soov tegeleda igapäevaselt millegi südamelähedasega ning olla oma aja peremees ja kuna Janisel oli juba taskus ka Räpina aianduskooli haljastuse eriala diplom, tundus aiandus- ja haljastusvaldkond kõige loomulikum ja ainu-

õige valik. Nii saidki Janisest ja tema abikaasast Liisist, kellega aprilli algul juttu ajasime, juriidiline keha nimega OÜ Aiavõlur, mis tegeleb nii üksikute teenuste kui kogulahenduste pakujana haljastuses. Nimekirja kuuluvad näiteks heki- ja viljapuude lõikus, peenarde- ja aiakujundus, hauahooldus, kasvuhoonete ehitamine ja sillutiste rajamine.

„Meie töö on küll hooajaline, aga praegu on niipalju tegemist, et ei jõua tööd äragi teha, järjekord suisa tekib. Info levib. Läheme objektile ja siis tuleb naaber ja ütleb, et tulge meile ka. Siis tuleb naabri naaber ja siis naabri naabri vend,“ naerab Liis, kes hetkel igapäevaselt veel lastega kodus toimetab,

kuid tulevikuks ja ettevõtte laiendamiseks juba õppimisplaan peab. „Viie aasta perspektiivis tahaks, et meil oleks juba enda kasvuhooned, kus lilli kasvatada ja ka kõõgilvataimi, hetkel ostame neid veel projektide jaoks sisse,“ selgitab Liis.

Kuigi värske ettevõtte, on Aiavõluri teenuste valik üsna lai ja teiseks hooajaks, mis just käima läinud, on kujunenud juba ka kindlad koostööpartnerid – Viru Kivi ja Purtse Metall kohalikest ettevõtetest ning kuna Liis on ise pärit Hiiumaalt ja tegemist on tõeliste ettevõtjahingega inimestega, on nad oma tegemistega jõudnud ka Virumaalt kaugemale – lisaks Hiiumaale ka näiteks Tallinnasse.

Küsimusele tööajotuse kohta Liis esialgu mõtleb ja siis pahvatab naerma: „Ma olen lastega kodus praegu, mees teeb tööd.“ Aga tegelikult on nii, et eks seda vankrit ühiselt veetakse. „Kellel aega on, tegeleb hinnapäringutega, ehk siis hetkel peamiselt mina. Ja kes saab, läheb hekki pügama. Praegu on jah nii, et põhiaur on ikka Janise peal... Aga eks kui vaja, siis lapsed kaasa ja tööle.“

Neil, kes ehk kevadel enam aiavõlureid oma aeda kutsuda ei jõua, ei maksa heituda. Liis annab lootust sügiseks – viljapuuksi võib hõredamaks sasida ka septembris ja oktoobris.

Virumaa Koostöökogu on igatahes veendunud, et investeringu teenuste laiendamise toetamiseks on läinud igati õigesti kätte ja soovib värskele ettevõttele teiseks hooajaks jaku ja edaspidiseks palju pügamist vajavaid hekke ja lõikamist vajavaid viljapuid.

PS! Mis te arvate, kes ettevõttele nime pani? Vihjeks niipalju, et Liisil, tundub, on väga vedanud. Lisaks sellele, et Janis oskab erinevaid tööriistu käsitseda, on ta ka hingelt ilmselgelt tõeline romantik :)

FB – OÜ AIAVÕLUR
TEL - +372 5802 9561

Keit Lip
MTÜ Virumaa Koostöökogu

Ida-Viru Turismiklaster valmistub suvehooajaks

Kõik turismiettevõtted valmistuvad uueks hooajaks. Nii ka Lüganuse vallas. Meil on mitmeid majutus- ja toitlustusasutusi ja teenusepakkuja Kiviõli Seikluskeskus. Kõik turismiteenusepakkujad peavad mõtlema, kuidas praeguses kriisiolukorras ellu jääda ja kohaneda nii, et olla jätkusuutlik ning end parimal moel kliendile ahvatlevaks muuta. Meie vallas ei ole suuri spaa-hotelle, kus personali on rohkelt ja turundusega tegelevad spetsialistid. Meil on hostelid ja puhkemajad ning villa.

Lüganuse vallas on pigem väiksemad majutusasutused, kus toimetab paar-kolm inimest, kes peavad ise kõigea toime tulema: maja korras hoidma, haldama broneeringuid, külalisi vastu võtma, organiseerima toitlustust ja soovitada ka lisategevusi, mida meie valla loodus ja eripära pakub.

Majutusasutus, olgu ta siis hostel või puhkemaja, on turismiettevõtjale nagu kaubamaja, mis vajab edukaks toimimiseks kvaliteetset kaupa ja põnevaid lisateenuseid, reklaami ja turundust. Ja kaupa on vaja müüa! Väiksematel majutusasutustel on raskem end üksi nõ kaardil hoida, et Eesti turismimaastikul kliendile piisavalt nähtav olla. Jah, tõsi, meil on ju sotsiaalmeedia ja Google-otsing, kus kõik peaks olema lihtsasti leitav. Kuigi ettevõtteid panustavad jõudumööda enda nähtavuseks aega ja ka raha, on üksi alati raskem, kui sõpradega koos. Nii nagu elus ikka.

Selleks, et meie maakonnas turismi edendada ja seeläbi Ida-Virumaa mainet tõsta, käivitati 2008 aastal Ida-Viru Turismiklaster, mida koordineerib Ida-Viru Ettevõtluskeskus. Ida-Viru turismiklaster on vabatahtlik võrgustik, kuhu kuuluvad Ida-Viru maakonna turismiettevõtjad ja omavalitsused.

Turismiklastri missiooniks on oma liikmete toetamine ning nende edulugude kaasaaitamine, Ida-Virumaa kui sihtkoha turundamine ja arendamine.

Klastri eduka töö eelduseks on ennekõike hea tahe ja koostöö. Oluline on ka liikmete omavaheline koostöö ja ühine huvi edendada nii maakonna kui koduvalla turismiettevõtlust. Kui saabub turist ja talle soovatakse ümbruskonna huvitavaid paiku, seiklusi, söögikohti ning teisi majutusasutusi siis võidavad kõik. Kindlasti tuleb inimene, kes saanud pii-

Artikli autor Signe Viilop.

savalt isuäratavat teavet, uuesti tagasi. Kõike ju korraga külastada ei jõua.

Väikeettevõtjad on õelnud, et turismiklastrisse kuulumine on olnud ainuõige valik. Ka suuremad spaa-hotellid kinnitavad, et neil aitab klaster paremini ja laiemalt end tutvustada. Tuleb ainult olla ise aktiivne ja teha koostööd. Turismiklastri abil on kasvanud ja arenenud maakonnas seiklus-, matka-, kultuuri- ja loodusturism.

Kuidas siis valmistub Ida-Viru Turismiklaster uueks hooajaks ja kuidas see mõjutab Lüganuse valla turismiettevõtjaid? Turismiklastri laadist liitudes saab igaküsi valida sobiva paketi ning seeläbi osaleda erinevates kampaaniates. Lühidalt öeldes on asi lihtne: ütle

ainult „jah“ ja klaster teeb Sinu eest turunduse ära! Kampaaniaga liitudes on majutusasutus, toode või teenus laiemalt pildis üle Eesti erinevates kanalites. Viimane näide oli „Meie lood“ vt. idaviru.ee/meielood/. Kui valdavalt oli turism lukus, hoidis klaster oma liikmeid pildil läbi inimeste lugude.

Ida-Viru Turismiklaster on meie maakonna nimetanud Seiklusmaaks. Nii ongi kampaaniad mõeldud, kui erinevad seiklused. Hetkel on ettevalmistamisel kevadseiklused: üks on suunatud lastega peredele (mai keskelt) ja teine sõpruskondadele (juuni). See on klastri poolt välja töötatud kriisist väljumise plaan ja kampaania. Samuti on ettevalmistamisel kampaania Soome turule, sest üha enam külastab põhjanaaber ka Ida-Virumaad. Me kõik loodame, et ükskord see viirus taandub ja taastub ka rahvusvaheline turism.

Lisaks sellele, et iga turismiettevõtja valmistub uueks hooajaks individuaalselt, annab hoogu juurde ka ühine võrgustik - Ida-Viru turismiklaster, mis on Eestis muide esimene ja ainulaadne. Meilt käivad teised maakonnad õppimas. Seega tasub klastrisse kuuluda, kui on soov olla laiemalt nähtav, aktiivne ning vahetada kolleegide kogemusi. Seikluste, sündmuste ja põnevate tegevuste kohta Ida-Viru maakonnas on lugemist kõigile www.idaviru.ee lehel.

Siinkohal on üleskutse ka Lüganuse valla elanikele: kutsuge julgelt sõpru, tuttavaid ja sugulasi Ida-Virumaale ja Lüganuse valda. Meil siin on nii seiklusi kui looduskasvaid matkaradu, liivane mererand ja sadam, meil on mäed ja mõisapark, sinised laguunid ja õunapuuaiaid, järv ja kergliiklusteed, vaateornid ja sood. Meil on hinnatud söögikohad erinevate maitsele. Iga küllaline on oodatud ja toetab meie valla turismiettevõtlust. Kindlasti leiab igaüks endale meelepärast tegevust ja sobiva majutuse. 2020 aastal kasvas arusaadavatel põhjustel Eesti siseturism. Näitame siis oma külalislahkusega, et oleme ka sel aastal avatud ja vastuvõtuks valmis.

Põnevat uut turismihoaaga kõigile ja jääme terveks!

Signe Viilop
Everest Kiviõli hosteli perenaine

Pane ka Sina oma kodule lipp lehvima!

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit teeb üleskutse tähistada 4. juunil aastal ülemaakondlikult Eesti lipu päeva. Selle sündmuse esiletõmine aitab hoida maakonnas ühtekuuluvustunnet ja tähtsustada olulisi väärtusi.

Riigilipud heisatakse pidulikult kõikides omavalitsustes. Iga omavalitsus korraldab riigilipu heiskamise ja lipupäeva tähistamise piduliku tseremoonia, millest kokkuvõtvalt kujuneb lipupäeva pidulikkuse kandmine üle maakonna.

Tõstame esile Eesti lipu sini-must-valge ilu ja kõigil suvistel pere, omavalitsuste ja maakondlikel sündmustel. Heiskame ka neil puhkudel pidulikkuse ja väärikuse lisamiseks riigilipu.

Teeme ettepaneku tõsta ausse ka esimese Eesti Vabariigi ajast alles hoitud lipud, tuues need vaatamiseks välja ja lisades sinna juurde lipu loo.

20. augustil tähistame Eesti riigi taasiseseisvuspäeva 30. aastapäeva. Sel päeval lisame sündmuse pidulikkust, kaunistame maakonna koidad kolme kodu värviga, kujundades lipuvärvides installatsioone paikkondade olulismatele hoonetele.

LIPUPÄEVA TÄHISTAMINE

Seoses lipupäeva piduliku tähistamisega kuulutas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit välja laste ja noorte luule- ja joonistusvõistluse, mille sisuks on Eesti lipu oma pere, kodu, isamaa ilu ja võlu kajastamine. Parimaid tunnustatakse 4. juunil, Eesti lipu päeval. Tunnustust leidnud töödest valmib trükis, mida esitletakse Eesti Vabariigi taasiseseisvumispäeva 30. aastapäeval.

Žürii hindab esitatud töid järgmistes vanuserühmades: eelkooliõpilased, 1.-4. kl, 5.-7. klass, 8.-10. kl ja 11.-12. kl õpilased/ kutsekoolide õpilased.

Konkursile esitatavate joonistuste tehnika ja luulevorm on vaba. Joonistusi võib esitada mõtutes A3 või A4. Kõigile esitatavatele töödele lisada nimi, vanus, klass ja kontaktandmed. Juhendaja olemasolul ka juhendaja nimi.

Võistlustöid ootame 17. maiks Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu postiaadressile Keskväljak 1, 41594, Jõhvi või meiliaadressile ivol@ivol.ee. Lisainfo tel 520 0943 Erika Kõllo või meiliaadressil erika.kollo@rahvakultuur.ee.

Seoses lipupäeva piduliku tähistamisega ootab Lüganuse Vallavalitsus Sinu ja Sinu esivanemate lugusid ja fotosid esimese Eesti Vabariigi aja Eesti lippudest. Otsime teavet ja fotosid tänaseni säilinud ja alles hoitud esimese Eesti Vabariigi aja Eesti lippudest.

Hea Lüganuse valla elanik! Jaga meiega Isamaa sinimustvalge ilu ning saada hiljemalt 17. maiks oma lipu lugu ja/või infokilluke lipust koos oma kontaktandmetega piirkonna raamatukogule või rahvamajale.

Isetegevus on tähtis osa meie kultuurist

Üleskutsega soovime koguda mälestusi Sonda, Kiviõli, Lüganuse, Püssi, Maidla isetegevusaegadest ja seotud toimingutest erinevatel ajastutel ja tähtpäevadel. Saabunud mälestuste hulgast jõuavad lood ja pildid ilmastama Lüganuse valla kultuurielu toimetamiste FB lehte.

Kirjutada võib teemadel tants, laul, näitemäng, tantsuõhtud, peod, reisid või valida endale midagi südamelähedast. Oodatud on ka ilmetavad fotod, mis soovi korral tagastatakse pärast koopia tegemist. Tööd saates palume lisada autori kinnitus, et rahvamaja võib saadetud tekste ja fotosid avaldada trükis või kasutada neid muul moel tegevusest lähtuvalt, sh näitustel vajadusel võib toimetaja teksti korrigeerida. Kõik saabunud materjalid hoiustatakse Lüganuse valla rahvamajades.

Ootame kirja pandud lugusid
• e-posti aadressile: kultuurikeskus@lyganuse.ee, rahvamaja.kivioli@mail.ee, karmen.korts@lyganuse.ee
• Paberkuul saab tuua rahvamajadesse ja eelnevalt kokku leppida telefonidel 5334 5137 Virje Härm (Maidla, Lüganuse, Püssi); 5332 9171 Ülo Kangur (Kiviõli); 5818 8731 Karmen Kõrts (Sonda, Erra).

Postiga saates on saajaks Lüganuse Kultuurikeskus, Kooli 5, Püssi 43222 Lüganuse vald

Mälestuste juurde palume märkida:ees- ja perekonnanimi; sünnikoht; e-posti aadress ja kontakttelefon.

Lisateavet saab Lüganuse Kultuurikeskusest: Virje Härm, telefon 5334 5137

Jaga sinagi oma meenutusi!

TEADE

Lugupeetud soojustarbijad!

AS Kiviõli Soojus teatab, et Konkurentsiamet kooskõlastas 29.03.2021 otsusega nr 7-3/2021-013 Kiviõli kaugküttepriirkonnale müüdava soojuse piirhinnaks 49,60 €/MWh.

Piirhind käibemaksuga – 59,52 €/MWh.

Uus soojuse hind rakendub 01.05.2021. a.

TASUB TEADA

Kõik liiklejad: kevad äratav ja üllatab!

Nagu iga aasta, on ka selle aasta kevade saabumisega ärganud loodus talveunest ja on hoogsalt aktiveerunud mitmed looduses toimuvad protsessid, sh inimene.

Mis tähendab see lapsevanemale, autojuhile, liiklejale? See tähendab seda, et maanteedel tõusevad lubatud piirkiirused ning ka asulates muutub kiirustaju, teedel ja asulates on ilmade soojenemisel näha üha rohkem lapsi, mopeede, jalgrattaid, tõukerattureid, rulluisutajaid jne. Kevadiselt soojade ilmade saabumisega võib olla liiklejate tähelepanu hajunud ning suurenenud liiklus tuhinas on ohuteguriteks ka kohati piiratud nähtavus ning puudulik sõiduoskus. Seoses sellega mõned teada-tuntud meeldetuletused kõikidele liiklejatele.

Autojuhina hoia kinni piirkiirusest ning jälgi, et tegelik sõidukiirus vastaks teeloludele ja sõiduoskustele.

Eriti valvas tasub olla linnades ja alevikes, sest oht, et keegi nurga tagant ootamatult välja jookseb, on suur.

Kindlasti tuleb õuealal hoog maha võtta - sõiduk peab õuealal jalakäijate vahetus läheduses liikuma jalakäija kiirusega ja temast eemal mitte kiiremini kui 20 kilomeetrit tunnis.

Autojuhid peavad olema ratturite suhtes tähelepanelikud, seda enam, et kahe rattalisel liikleja on nõrgemal positsioonil.

Liiklejal tuleb arvestada liiklustihedust asulates ja asulavälisel teel. Meil tuleb teha kõik endast sõltuv, et vältida liiklusõnnetusse sattumist.

Jalgratta, mopeedi, mootorratta või liikuri juhtimise korral on oluline tunda ja täita liikluseeskirja nõudeid ning kasutada turvavarustust. Samuti on vajalik sõiduki registreerimistunnistus.

Olema üksteise suhtes mõistvad, tähelepanelikud ja arvestama teineteisega!

LVL

Projekt Kodud tuleohutuks 2021

2021. aastal osaleb Lüganuse vald taas projektis „Kodud tuleohutuks“, mille käigus tehakse korda viis kodu. Lüganuse vald esitas projekti „Kodud tuleohutuks“ raames Päästeametile viis taotlust riigipoolse toetuse saamiseks projekti tegevuste elluviimisel.

Omavalitsus taotles Päästeametilt kokku 11 227 erot ja panustab ise 9500 eurot.

Koos Päästeametiga välja valitud kodud asuvad Sonda alevikus, Pirtsas, Unikülas, Lümatu ja Voorepere külades.

Teostatavad tööd on olemasolevate küttekollete parandamine, vajadusel lammutamine, uute ehitamine, elektrijuhtumestiku parandamine ja korstnapühkimise teenus.

Kõik tööd tehakse ära aasta jooksul ning inimesed saavad juba sügiseks paremad ja turvalisemad elutingimused.

Projektis „Kodu tuleohutuks“ osaleb Lüganuse vald juba kolmandat aastat ja selle raames on tehtud tuleohutuse vaates korda 11 kodu.

Projekti partneriteks Päästeametile on Siseministeerium, MTÜ Eesti Pottsepad, MTÜ Eesti Korstnapühkijate koda ja 79 kohalikku omavalitsust kodutuleohutuks.ee/koostooprojektid/kodud-tuleohutuks-2021/.

Kristel Kütt
kinnisvaraspetsialist

SPORT

Rahvusvaheline turniir „Taekwondo karikas“ Ukrainas

Turniiril Kiievis osales kokku 900 sportlast - Moldovast, Valgevenest, Ukrainast ja Eestist.

Sportklubi Idablokk sportlaste saavutused: Stefani Nikolajeva - hõbe, Morgan-Cristofer Tarn - hõbe, Kirills Gatčins - hõbe. Denis Muskevits ja Lars-Lucas Liiu võitsid kaks võitlust. Oma kategoorias, kus osales 40 sportlast, saavutasid mõlemad poisid 9. koha. Lisaks saadi palju uusi kogemusi. Kõik sportlased näitasid häid tulemusi ja tugevat võitlusvaimu.

Treener Aleksandr Galaktionov jagas järgmisel päeval rahvusvahelisel seminaril, kus osales 350 sportlast Ukrainast, Moldovast, Valgevenemaalt ja Eestist, oma kogemusi.

Tagasiteel Eestisse said meie sportlased teha Poolas koos kohaliku klubiga lisatreeninguid.

LVL

Lõkkes võib põletada vaid puhast puitu

Prügi põletamine koduaedades on päevakajaline just kevadel, kui võetakse ette suurpuhastus kodus ja aias. Aiamaal peenraid korrastades või viljapuid lõigates tekib aiaprügi, mida soovitakse lõkkes põletada.

Kuigi aiaprügist vabanemisel tundub põletamine kõige lihtsam viis, on lõkke tegemine paljudes asulates keelatud. Enne aiapäätmete põletamist uurii, kas lõket üldse teha tohib. Täpsed tingimused saad teada oma valla- või linnavalitsusest, need on kirjas kas jäätmehooldus- või heakorraeeskirjas.

Kui lõkke tegemine on lubatud, ära lisa sinna olmejäätmeid, vaid põleta ainult kuivi oksa. Puulehed ja muud taimed sobivad paremini kompostimiseks, mitte põletamiseks.

Sageli näeme aga tossamas lõkkeit, kuhu on pandud ka põletamiseks ebasobivaid asju. Äraviskamisele lähevad vanad mööbliesemed, riided, jalanõud, rehvid, ehitusjäätmed ja muu kasutuks muutunud kraam. Neid asju aga tulle panna kindlasti ei tohi.

Pea meeles, et jäätmete põletamisel kahjustad enda ja naabrite tervist, seetõttu on see ka seadusega keelatud. Jäätmeid lõkkes põletada ei tohi, sest põletamisel tekkinud toksilised ained ei saasta mitte ainult õhku, vaid ladestuvad maapinnale, kandudes seal edasi põhjavette. Jäätmete põletamisel õhku paiskunud mürgiseid aineid hingame me ise sisse, samad ained langevad aias kasvavatele taimedele ning jõuavad meie kehasse aiasaadustega, näiteks marjade või köögiviljadega. Seepärast ära pane kunagi lõkkesse midagi muud peale kuivade okste, immutamata puidu või kiletamata papi ja paberi.

Prügi põletamisega kaasnevad müüdid on visad kaduma. Sageli arvatakse, et kui vanasti põletati prügi ahjus ja lõkkes, siis järelikult võib seda teha ka nüüd. Aastate jooksul on jäätmeid muutunud: kui mõnikümme aastat tagasi pakiti toiduained paberisse ja klaastarasse, siis praegu kasutatakse val-

Mööbli lõkkes põletamisel paiskuvad õhku ja ladestuvad maapinnale mürgised saasteained, mis ohustavad keskkonda ja inimeste tervist. Foto Anneli Vahter

davalt plastpakendeid. Samuti on kasvanud jäätmete hulk, sest tarbimine on muutunud ja suurenenud.

Kõige lihtsam viis jäätmetest vabaneda on need liigiti sortida: paberi- ja papijäätmed ning plastpakendid saab viia avalikesse kogumiskonteineritesse, pandimärgiga pudelid taaraautomaati. Vanad mööbliesemeid, ehitus- ja lammutsjäätmed ning rehvid saab üle anda jäätmejaama.

Reeglid näevad ette, et ka üksikud suvilad peavad liituma korraldatud jäätmeveoga, mis tagab regulaarse segaolmejäätmete äraveo. Talveperioodiks, kui suvemaja ei kasutata, on võimalik leping peatada. Uuri selle kohta kohalikest omavalitsusest.

Lähima jäätmejaama, avaliku pakendikonteineri või vastuse küsimusele, kuhu millised jäätmed viia, leiad lehel kuhuvia.ee. Kohalike võimaluste kohta saab uurida ka omavalitsuse koostatud jäätmehoolduseeskirjast www.riigiteataja.ee/akt/412022019019 valla kodulehelt www.lyganuse.ee/jaatmemajandus.

KAS TEADSID, ET ..

Jäätmete koostises on aineid, mis lõkkes põletades vabanevad keskkonda ning võivad tuulega kanduda oma koduaiast kaugemalegi. Plastide mittetäielikul põlemisel paiskub õhku mürgikokteil, mis sisaldab mh vähi tekitavaid ühendeid. Näiteks tekivad nii dioksiinid, mis on üks mürgisemaid ühendeid, mida inimene on suuteline tekitama – ja seda just kodusel jäätmepõletusel. Dioksiinid on silmale nähtamatud ja nende mõju inimese tervisele ei avaldu kohe. Sageli võib minna aastaid, enne kui haigusnähud ilmnevad. Mõnel juhul võivad mõjud avalduda alles järglastel. Kõige rohkem tekib dioksiini plastmassi, kilekottide, rehvide, töödeldud puidu ja paberi ning muu taolise põlemisel. Need on pika toime- ja sadestuvad mullas ja seejärel köögiviljades, neid süües jõuavad mürgised ained meie organismi.

Mari Kala
Keskkonnaameti keskkonnahariduse ja kommunikatsiooniosakond

Erra ohtlike jäätmete punktist saab piirkondlik jäätmejaam

Jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamine kohalikes omavalitsustes on SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt pakutav toetusmeede, millele rahastamine tuleb heitmekaubanduse kauplemissüsteemist.

Lüganuse vald esitas 1. oktoobril taotluse Erras juba palju aastaid tegutseva ohtlike jäätmete kogumispunkti ümberehitamiseks piirkondlikuks jäätmejaamaks. Projekti kogumaksumus on umbes 150 000 eurot, millest 125 000 saame KIK-i toetust.

Hetkel kogutakse Erras järgmisi jäätmeid: õlifiltreid, reostunud materjale, värvi ja lahustijäätmeid; õlijäätmeid, vedelaid lahusteid, reos-

tunud pakendeid, luminessentslampe, akusid, patareisid, ravimijäätmeid, elavhõbeda- ja kemikaalijäätmeid, vanaelektroonikat, külmkappe ja eterniiti.

Projekti realiseerumise järgselt saaksime Erra jäätmejaamas vastu võtta järgmisi jäätmeid: klaasi, puitu, tekstiili, tekstiilpakendeid, plast- ja puitpakendeid, metall- ja komposiitpakendeid, suurjäätmeid, probleemtoodete jäätmeid, vanarehve, asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale, ehitus- ja lammutsprahti ja ohtlike jäätmeid ning olmetest tekkinud ohtlike aineid sisaldavaid või nendega saastunud pakendeid.

Projekti tulemusena lisanduv jäätmete ring-

lussevõtu kogus on kavandatud kuni 65 tonni aastas.

Erra jäätmejaam peab valmima 30. septembriks 2022. aastaks.

Valla jäätmekava ja käsil olev üldplaneering näeb juba ette ka järgmise sammu. Biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete käitlemiseks oleks piirkonda vaja rajada nõuetele vastav kompostimisväljak.

Anu Needo
arendusnõunik

KIK
KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Kevadine suurjäätmete äravedu Lüganuse vallas

KONTEINERITE ASUKOHAD

23., 24., 25. aprill Soonurme (poe juures); Savala (katlamaja juures); Oandu (bussipeatuse juures); Uniküla (töökoja juures) - kokku 4 konteinerit.

26., 27., 28. aprill Varja (sidemaja juures); Voorepera (Kivivoore kinnistu nurgas); Purtse (poe juures); Purtse (kindluse juures). Liimalas pakendikonteinerite juures - kokku 5 konteinerit.

30. aprill, 1., 2. mai Sonda koolimaja (katlamaja juures); Sonda, Lembitu tn 22 plats; Metsamajandus (Lembitu tn 29); Sonda, Mee tn 2/4 ning Metsa tn; Karja tn ristmik -

kokku 5 konteinerit.

3., 4., 5. mai Lüganuse (külaplatsi parkla); Lüganuse (rahvamaja juures); Maidla (kaalumaja platsil); Püssi vana postkontori juures ja bussipeatuse juures - kokku 5 konteinerit.

7., 8., 9. mai Kiviõli Lepa tee 8/10 teemaal; Kiviõli Lepa tee 66 (üle tee platsil); Kiviõli Kaare tn mänguväljaku juures (Kesa, Sireli tn ristumiskohal); Kiviõli Kuusiku tänava lõpus; Varinurme (Säde bussipeatuse juures); Erra-Liiva (Liiva ja Liini tn ristmikul) - kokku 6 konteinerit.

10., 11., 12. mai Erra (Jõe tn 1 ja 2 parkla); Varinurme (Allika tn 1); Rääsa küla (Kaal-

kinnistu ristmikul); Graniidi tänava tee ääres Pumpa kinnistu, Maidla küla; Kiviõli linn, Männiku tänav 6 - kokku 5 konteinerit.

Prügi ladustamine konteinerite kõrvale on keelatud!

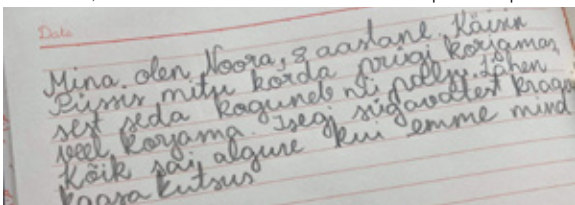
Paigaldatud konteinerisse kogutakse elanikelt sorteerimata suurjäätmeid. Konteinerisse võib panna klaasi (kasvuhoone ehk leht-klaasi, ukseklaasi jne). Ohtlike jäätmeid (eterniit, vanaelektroonika, õlid, värvid, kemikaalid, jne) ja autorehve konteinerisse ei koguta.

Ohtlike jäätmete üleandmine on Erra ohtlike jäätmete kogumispunktis tasuta.

Lisainfo tel 5807 3701, Toomas Martin

PÄEVAPILT

Püssi tüdruk 8-aastane Noora on käinud sel kevadel juba mitmel korral oma emaga jalutamas, haartes kaasa kindad ja prügikotid. Lendlevat pakendite saagid on olnud märkimisväärsed ning seetõttu teeb Noora ka teistele üleskutse olla hoolivamad ja märkavamad meid ümbritseva suhtes. Tüdruku arvates ei pea ootama talgupäeva selleks, et siis koos hakata koristustöid tegema. Igaks saab oma panuse anda, et meid ümbritsev keskkond püsiks puhas.

Vähekindlustatud lasterikkad pered saavad taotleda kodutoetust

KredEx alustab alates 12. aprillist madalama sissetulekuga lasterikastele peredele mõeldud kodutoetuse taotluste vastuvõtmist. Lasterikaste perede elamistingimuste parandamiseks panustatakse tänava üle 3 miljoni euro. Taotlusi saab esitada 31. maini 2021. Lisainfot tingimuste ja taotlemise kohta saab KredExi kodulehelt www.kredex.ee/kodutoetus.

Võimalus oma elamistingimusi parandada on peredel, kus kasvab vähemalt kolm kuni 19-aastast last ning kelle sissetulek ühe leibkonna liikme kohta oli eelmisel aastal kuni 355 eurot kuus. Toetust saavad ennekõike pered, kellel puudub oma kodu või olemasolev eluase ei vasta kaasaegsetele elamistingimustele, sealjuures puudub vee- ja kanalisatsioonisüsteem

või on pesuruumid amortiseerunud, katus ei ole vettpidav või küttekolded ei taga kodus piisavalt sooja temperatuuri või on eluohutlikud.

Suurim võimalik toetussumma on 10 000 eurot. Kolme- ja neljalapselised pered, kellele on varem ühe korra kodutoetust eraldatud, saavad teistkordselt taotleda veel 5000 eurot. Viie- ja enamalapselised pered, kellele on varem korra kodutoetust eraldatud, saavad teisel korral taotleda 10 000 eurot.

Tagastamatut toetust saab kasutada mitmeti. Näiteks eluaseme püstitamise, renoveerimise, ümberehitamise või laiendamise seotud väljaminekuteks, aga ka eluaseme tehnosüsteemide või -võrkude rajamise, muutmise või asendamisega seotud kulutusteks. Lisaks võib

seda kasutada eluaseme soetamiseks juhul, kui leibkonnal ei ole päris oma kodu või leibkonna omandis olev maja või korter ei vasta kaasaegsetele elamistingimustele, sealhulgas on eluase pere jaoks mõistlikel eeldustel ruumiliselt liiga väike.

Varasemalt toetust saanud pered peavad korduva toetuse taotlemise hetkeks olema eelmise toetuse sihtotstarbeliselt ja tähtaegselt ära kasutanud ning esitanud ka KredExile seda kinnitava lõpparuande.

Lasteabitelefon 116 111

Lasteabitelefonile on oodatud kõik pöördumised, mis on seotud lastega, lapsi puudutavate teemadega või kui on vaja teatada abivajavast lapsest. Pöördujateks võivad olla nii lapsed ise kui ka täiskasvanud – lapsevanemad, sugulased, spetsialistid, naabrid, sõbrad, tuttavad, kõik tähelepanelikud inimesed. Esmalt selgitavad konsultandid välja pöördumise põhjuse ning jagavad nõuannet ja juhiseid, kuidas olukorras toimida. Vajadusel edastatakse informatsioon teistele spetsialistidele, näiteks lastekaitsetöötajatele või ka politseile, et abivajav või hädaohus olev laps saaks abi võimalikult kiiresti ning parimal ja last kaitsval moel.

Lasteabitelefoni poole pöördujal on võimalik jääda anonüümseks, kui see ei ohusta lapse elu

ja tervist. Nõustamine toimub eesti, vene ja inglise keeles.

Helistamine lasteabitelefonile 116 111 on tasuta ning mobiiltelefonilt saab helistada ka siis, kui kõnealg on otsas.

Kui helistada ei soovita, saab nõuannet küsida ka kirjalikult e-kirjaga info@lasteabi.ee või veebivestluses kodulehel www.lasteabi.ee „Küsi abi“ või „Alusta vestlust“ alt. Samuti on võimalik kasutada lasteabitelefoni appi (otsisõna „lasteabi“), mille kaudu on võimalik lasteabitelefonile helistada või kirjutada.

Lasteabitelefoni kodulehelt www.lasteabi.ee ja Facebooki lehelt leiab erinevaid laste teemadega seotud soovitusi, juhendmaterjale ja artikleid.

► Lasteabitelefoniga saab ühendust võtta:

- telefon 116 111, ööpäevaringselt, helistamine on tasuta ja anonüümne
- www.lasteabi.ee online nõustamine „Küsi nõu“
- e-post: info@lasteabi.ee
- nutiseadmest otsisõnaga „Lasteabi“
- Facebook „Et ükski laps ei jääks abita kui ta seda vajab!“
- Lisaks on võimalik pöörduda ka Lüganeuse Vallavalitsuse lastekaitse spetsialisti Evelyn Kajala poole telefonidel 332 5877, 5331 0065 või kirjutada e-postile evelyn.kajala@lyganuse.ee.

LVL

Annetatud arvutid

Distantsõpe tekitab ootamatult olukorra, kus koolid laenukasid õpilastele välja oma arvutid, kuid sellest ei piisanud, et võimaldada kõikide õpilaste osalemist õppetöös. Näiteks perekonnas ei pruukinud olla arvutit või jagati mitmelapselistes peredes omavahel ühte arvutit, mis ei olnud piisav selleks, et distantsõppes jätkusuutlikult osaleda.

Seega tegi Lüganeuse Vallavalitsus avaliku üleskutse annetada seisma jäänud arvutid Lüganeuse valla koolidele. Kokku annetati 14 arvutit nii Lüganeuse vallast kui ka kaugemalt. Lisaks saadeti kümme arvutit MTÜ Lastekaitse Liidu projekti raames „Iga koolilapsele arvuti“. Suurem vajadus on nüüdseks kaetud, kuid loodetavasti riigi abil tagame vahendid, mis suu-

davad katta kogu arvutite vajaduse distantsõppe läbiviimiseks nüüd ja ka edaspidi.

Aitäh kõikidele annetajatele ja kaasamõtlejatele! Täname ka Lüganeuse valla koole koostööst eest laste abivajaduste kaardistamisest!

Iti-Jantra Metsamaa
haridusspetsialist

Kiviõli Vene Kooli õpiüritus „HEV õpilase märkamine ja toetamine põhikoolis“

01.04.2021 - 31.03.2022 toimub Kiviõli Vene Koolis õpiüritus „HEV õpilase märkamine ja toetamine põhikoolis“. Õpiürituse sihtgrupiks on vähemalt 20 Kiviõli Vene Kooli õpetajat/töötajat. Õpiüritus jaotatakse kolmele õpipäevale. Õpipäeva pikkuseks on kuus akadeemilist tundi.

Õpipäevade raames läbitakse järgmised teemad:

HEV õpilane põhikoolis, haridusliku erivajaduse liigitus ning õpilase õppimise toetamise põhialused;

Psüühikahäirega õpilased põhikoolis (ATH ja ASH) ja nende õppimise toetamine; HEV õpilane väikelassis ja IOK.

Lisaks kolmele õpipäevale toimub õppekaik haridusastutustesse, mis on kohandatud haridus-

liku erivajadusega õpilase toetamisele.

Õppekäigu eesmärgiks on kogemuste vahetus HEV õpilase äratundmise ja toetamise võtete temaatikal. Hetkel on ühe haridusastutuse plaanis külastada Tallinna Laagna Lasteaed-Põhikooli, kus on korraldatud haridusliku erivajadusega õpilase mitmekülgne toetamine.

Õpiürituses osalemise tulemusena projektis osalevad Kiviõli Vene Kooli õpetajad/töötajad värskendavad oma teadmisi järgmistel teemadel:

- HEV õpilase märkamine/äratundmine koolis;
- HEV õpilaste jaotus ja kooli toetusmeetmed;
- seadusandlus tööks HEV õpilase ja lapsevanematega;
- meetodikat ja võtted efektiivsemaks tööks HEV õpilasega;

- õpetaja lähenemine HEV õpilasele tõhusamaks koostöö korraldamiseks;
- psüühikahäirega õpilased ja neile sobivaid võtteid/metoodikaid, õpikeskkond;
- väikeklass ja IOK rakendamise seadusandlus, õpetamise eripära ja korraldus;
- IOK ja õpetaja töökava koostamise alused;
- meetodikad, teraapiad ja tugisüsteemid HEV õpilase toetamiseks.

Projekti toetab Riigi Tugiteenuste Keskus summas 4369 eurot.

Kristiine Meister

PALJU ÕNNE!

Meenutuseks pilt raamatukogu 55. sünnipäevast, torti lõikab lahti Hilja Krumm, kes oli juhataja 20 aastat. Foto: erakogu

Püssi Raamatukogul oli sünnipäev

Raamatu kodu on raamatukogus, seal on ta õnnelik, seal on ta kodus, riulis mõnusalt teistega koos, ootab, et homme päev reisi ehk toob!

/Aidi Vallik /

15. aprillil sai Püssi raamatukogu 66-aastaseks.

Suur tänu kõigile Püssi Raamatukogu juhatajatele läbi aegade - Elsa Pill, Endla Preesalu, Hilja Krumm, Evi Anger.

Täname kõiki lugejaid ja raamatukogu külastajaid! Hea, et olete olemas!

Kohtumiseni raamatukogus!

Raamatukoguhoidja Koidu

Toidupakid

Distantsõppe valguses on toidupakkide teema Eesti erinevates koolides üsna aktuaalne ja seda arutletakse laialt ka internetis. Iga kool lähtub oma võimalustest ja püüab pakkuda oma õpilastele optimaalset toiduvalikut. Tuginedes internetis olevatele kommentaaridele võime veenduda, et nii palju kui on inimesi, on ka arvamusi.

Meil on väga hea meel, et meie vanemad jäid toidupakkide sisu- ja rahule ja väljendasid meile ka tänu. Selleks, et vältida liigseid kontakte distantsõppe perioodil otsustasime välja anda toidupakid terveks kuuks korraga. Kõik 211 last said tänu kooigitöötajate abile kasulikke toiduaineid summas 1 euro päevas. 5.-9. klasside õpilaste toidupakk oli komplekteeritud 23 õppepäevaks ja 1.-4. klasside õpilaste jaoks 15 õppepäevaks.

Toidupakid õpilastele 5.-9. klass ja 1.-4. klass.

Karina Cheburashkina
Kiviõli Vene Kooli huvijuht

Terves kehas – terve vaim

4. klassi õpilased koos oma vanematega teavad täpselt, et liikumine on tänapäeval oluline osa heast tervisest. Ei ole kellegi jaoks saladus, et terves kehas on terve vaim. Aga ka emotsionaalselt positiivne meeleolu, optimism ja üksteisesse hea suhtumine distantsõppe perioodil on tingimata oluline iga pereliikme jaoks.

Seega, 4. klassi õpilased koos oma vanematega leidsid loova viisi, kuidas ühendada vajalik meeldiva ja kasulikuga, korraldades huvitavaid kehalise kasvatus tunde. Tänu sellele said kõik mingiks ajaks unustada igapäevased ülesanded ja veeta aega oma pereliikmetega, saades samas positiivseid emotsioone ja tugevdada tervist läbi aktiivse eluviisi. Seejärel jagati oma tegevust teistega läbi loodud video, mida saab näha kooli Youtube ja Facebook lehel.

Meeldiv oli kogeda, et isegi raskel perioodil leiavad perekonnad võimaluse koos kasulikult ja huvitavalt aega veeta. See ühendab ja toetab ning on samal ajal eeskujuks ka teistele. Meie vallas on olemas palju võimalusi liikumiseks, alustades kergliiklusteedest lõpetades väljõusaalide ning lihtsalt ilusade kohtadega, kus saab sõprade ja perega aega veeta.

Soovime kõikidele head tervist ja meeldivat aega oma kõige lähedasmate ringis!

Karina Cheburashkina
Kiviõli Vene Kooli huvijuht

Fotodel 4.a klassi õpilased.

Värvi maski

Enne distantsõpet pakuti kunstitunni raames 1.-4. klasside õpilastele luua maski omaloominguline variant, mis on tõesti aktuaalne atribuut pandeemiaperioodil. Ülesande täimiseks lähenesid kõik loovalt. Õpilased said maskide trafaretid, mida nad pidid värvima iseseisvalt valides teema, mis oleks huvitav ning et tekiks soov valmistoodet kanda. Esitatud töödest loodi 1. aprilliks video, et huvitavad ja värvilised laste tööd rõõmustaksid meid kõiki naljapäeval ja kingisid ka teistele naerutuse. Video on vaadatav kooli Youtube'i ja Facebooki lehel.

Soovime kõikidele kevade meeleolu ja optimismi.

Karina Cheburashkina
Kiviõli Vene Kooli huvijuht

1.-4. klassi õpilaste tööd.

Omakandipoiss tegi kohaliku rahvaluule ainetel ägeda muusika-video

Lüganuse vallast pärit Kristjan Kuusmik on oma bändiga MANDOTERROR võtnud ette meie kohaliku rahvaluule ja teinud valmis raju loo. Bänd ronis lausa Püssi tuhamäe otsa, et teha loovääriline muusikavideo.

Bändi neljas singel „Oleksime meie seal“ on Ida-Virumaalt, Lüganuselt pärit vana pärimuslugu, mille noored mehed nüüd enda jõulisesse võtmesse kirjutasid.

MANDOTERROR on viieliikmeline rok-

kbänd, kus lisaks kitarrile ja trummidele kuulub ka mandoliini. Ida-Virumaa ja selle kultuur on bändile südamelähedane, sest sealt on pärit kolm ansambli liiget.

„Olen ise Püssi linnas üles kasvanud ning mäletan selgelt, kuidas lapsena tuhamäel turnimas käisime. Kuigi trumme polnud üldse kerge mäe otsa tassida, tundsin et pean bändikaaslased sinna viima. See oli minu võimalus Lüganuse folkloor, oma lapsepõlv ja rokk

ühendada,“ naeris bändi eestvedaja Kristjan Kuusmik. „See lugu ja video on mulle tõesti märgilise tähtsusega.“

Ansambli MANDOTERROR moodustavad Kristjan Kuusmik (laul, kitarr), Peeter Priks (laul, kitarr), Tanel Sakrits (laul, mandoliin), Aap Oders (bass) ja Veli Rooger (trummid).

Link muusikavideole: www.youtube.com/watch?v=gxTnZ8VjcUY

LVL

Külas Märt Koik

Et kõik ausalt ära rääkida, tuleb alustada sellest, et iga klass pidi endale valima ühe ülekoollise ürituse, mida koostöös korraldada. X klassi noored on naljaninad ja nii saigi valitud juba septembris naljapäeva korraldamine. Siis ei olnud veel teist ega kolmandat lainet, oli vaid idee – külla tuleb kutsuma Märt Koik. Märt e-kirjale kaks nädalat ei vastanud ja tundus, et plaan läheb vett vedama, aga ... taevased jõud panid seljad kokku ja suunasid naljamehe tähelepanu ka meie tagasihoidlikule kutsele. Kokkuleppe saavutamiseks tuli veel e-kirju vahetada, kokkusaamise kuupäevaks kujunes 31. märts 2021.

Tuleb tunnistada, et mu tasutateadmised noorest näitlejast olid auklikud kui Šveitsi juust. Peale paari filmirolli ja teadmise, et mees on Margus Lepa moodi, ei olnud ma tema tegemistega kursis. Kohe kohtumise alguses hoiatas Märt, et ega siit nüüd stand-up esinemist ei tule, pigem kutsus ta kaasa mõtlema naljateemal. Nii ta meid siis vedas – ninapidi nalja kui sotsiaalsesse kommentaari, radadele, kus pole õigeid vastuseid, aga on nali. Ja see nali on alati kellegi jaoks, sellist üldist nalja, mille peale kõik naeraksid, ei ole. Märt kutsus üles märkama vastuolusid meie ümber: paberit WC põrandal, rumalaid kommentaare, suunamudijate ütlemissi verus ekspertide arvamust, uurima põnevaid isiksusi meie kultuuriruumis (nagu Varro Vooglaid). Sõnumiks ikka see, et kritiseerida saab ideid aga mitte inimesi.

Märt ja ajakirjandus on andnud meile mõnegi skandaali ja nii peatus ta põgusalt oma

Foto: Märt Koigi erakogu.

kogemusel Õhtulehe uudisega, kus ajakirjanik võrtsisema loo jaoks pisut olukorda „tuunis“. Tema püüde Riigikogus filmida lõppes keeluga ja taas ületas lugu kaugelt uudisekännise. Märt Koik tõi välja, et meediaga suhtlemine on oskus, mida tuleb samuti õppida ja nentis,

et poliitiline nali on muutunud üsna haruldaseks. Poliitiliste naljadega võib endale saada nii sõpru kui vaenlaseid, kuid koomikat ja nalja tuleb osata teha ning ka vastu võtta. Vahel meie ühiskonnas neid oskusi napib. Kasin mõistmise tase aga toob kaasa solvumised ja pahameeletormid.

Küsimusi jagus külalisele omajagu: „Mis on see roll, mida tahaks näitlejana teha?“ Märt kalambuurikalt: „Ei ole olemas paremaid, halvemaid rolle, on ainult kari lolle.“ Ja lisas ruttu, et unistus on teha sügavaid ja tõsiseliseid rolle. „Kas sa oled edev, Märt?“ Märt Koik: „Jah, olen küll.“ Selgituseks lisas, et edevus näitleja ja aktiivse inimese jaoks ei ole tema arva-tes pahe. Need toovad pildile inimese ja tema ideed. „Mis on Sinu kõige olulisem roll?“ Märt vastas: „Kõik ootavad, et see peaks olema midagi, mis on seotud näitlemisega, aga minu jaoks on hoopis abikaasa roll väga oluline.“ Küsiti tema eeskujude kohta ja Märt pareeris, et tema tahab olla nii omanäoline, et saab ilma suurte eeskujudeta ka kuulsaks. Küsiti seda, missugune õpilane oli Märt koolis ja näitleja vastas, et oli koolis nohik, kes õppis hästi, tegi kohusetundlikult oma ülesandeid ja oli vinksvonks poiss.

Lõpetuseks ütles Märt Koik noortele kuulajatele kuldsed ja raamatusse raumist väärivad sõnad: „Sihtige sellele, et teete seda, mida te armastate.“

Naljakuu kohtumisel osales täiesti tõsiselt märtoigivõhiklik Tiina Kilumets

KIVIÕLI KUNSTIDE KOOL

▼ ÕPPIDA SAAVAD NII VÄIKESED KUI SUURED:

PILLIMÄNGU, KUJUTAVAT KUNSTI,
FOTOGRAAFIAT, ROBOOTIKAT,
LENNUMODELISMI

**VÕTAB VASTU UUSI
ÕPILASI**

1. JA 2. JUUNIL
KELL 17.00-19.00

Rohkem infot:
<https://kivikunstkool.ee/oppimine/>
kivikunstkool@gmail.com
Tel 53032404, 3357411

Kiri K1K-i 2.b klassi õpilastelt, kes ühinesid sügisel lugemisprogrammiga „Päike ja pilv“

Tere!
Oleme Kiviõli 2.b klassi õpilased ja tervitame kõiki distantsõppelt.

Samal päeval, kui raamatud postiga koolimajja kohale jõudsid, anti meile korraldus, et jääme järgmisest päevast kaheks nädalaks distantsõppele. Enne seda jõudsin klassis lugemisnurga sisse seada ning esimeseks lugemiseks valisime Dr Jazbec'i raamatu „Apteeker Miško ehk miks on veebruaris 29 päeva“.

Nüüd oleme distantsõppel juba päris pikalt olnud ning ka apteeker Miškot lugenud kahel korral. Veebitundides oli palju abi raamatu failist, mida sai ekraanil jagada. Täitsime ülesandeid tegevusvihikus, joonistasime ja värvisime ning arutlesime.

Kindlasti tekitab küsimusi see, et miks just seda raamatut ja veel kaks korda lugesime. Seepärast, et head raamatut loetaksegi rohkem kui üks kord, et paremini mõista ning antakse sõbrale ka lugeda.

Olime vaevalt kaks nädalat koolis käinud, kui jälle pidime koju jääma. Meie hingedes valitses suur segadus – hirne ja tundeid, millele ei osanud nime anda.

Teist korda raamatu läbi lugenud ja põhjalikult kõige üle arutlenud, saime vastused paljudele küsimustele. Raamatu sisu sai uue väärtuse juurde. Sidusime mõned väga head tsitaadid praeguse olukorraga.

Õpetaja Ülle märkas, et apteeker Miško lood aitavad meil praegust olukorda paremini mõista, sellega toime tulla ning toetab meie vaimset tervist eriti just praegu, kus asjad tun-

duvad tagurpidi käivat.

Üks rahustav löik raamatust: „Järgmisel päeval sai kõik korda. Polnud mingeid seisakuid ja kõik tegid oma tavalist tööd.“ Me usume, et see aeg tuleb õige pea.

Kuidas oskas küll Dr Jazbec sellistest asja-

dest kirjutada, mis kirjeldavad ka tänast olukorda? Väärt raamat! Aitäh, Dr Jazbec!

Olge kõik hoitud!

2.b klass

Presidendi e-tund: millised on koroonaviiruse õppetunnid riigile ja igaühele meist?

Neljapäeval, 8. aprillil toimus president Kersti Kaljulaidi juhendamisel e-tund, kus meie riigipea kutsus noori üles mõtlema pandeemia õppetundidele ning õppima kujunenud olukorrast. President alustas oma esinemist Yuval Noah Harari mõttega: „On olnud suurte teaduslike läbimurrete ja poliitiliste läbikukkumiste aasta.“ Teaduslikud läbimurded on olnud tõepoolest tähendusväärsed: kiiresti töötati välja vaktsiinid, meie tehnoloogiline võimekus on pakkunud alternatiive kasutada uusi lahendusi koolihariduses, teeninduses, ettevõtluses, inimesed on õppinud, õppinud ja õppinud uutes oludes toime tulema ning heaoluühiskonna osadest mugavusest on tulnud loobuda. Raske on olnud teadmatust, kuid ometi oleme tulnud toime ja teinud arengus sammu edasi. Tähelepanelik kuulaja noppis näiteid Eesti majandusest (Heleni kaerahelveste vabrik), uutest tehnoloogiatest (geenitehnoloogia ja vaktsiinide loomine). Poliitiliste läbikukkumiste osa jättis riigipea noortele endale avastada-otsustada.

Presidendi sõnum oli, et me ei saa edasi minna pöördudes tagasi vanade mudelite juurde. Ei saa, sest looduse osana tuleb meil oma käitumist korrigeerida, et tagada tasakaal planeedil Maa. Ökosüsteemi on inimene suut-

nud rikkuda, vähenevad liigirikkus ja loodusressursside hulk. President kasutas väljendit „inimkond on pannud planeedi sügelema ja nüüd püüab loodus tasakaalu taastada viiruse kaudu“. President kutsus üles rohepöördega kiirustama, õppima insenerideks, kes suudavad lahendada probleeme ja vähendada inimkonna ökoloogilist jalajälge.

Kersti Kaljulaid rõhutas elektrooniliste lahenduste tähtsust: virtuaalsed koosolekud, elektrooniline suhtlemine riigiga, kaugtöö võimalused, kokkuvõtteid kui tööle pannakse andurid ja monitorid, mida siis inimene kontrollib. Kõik see oli olemas juba enne pandeemiat, kuid ometi oli enamasti mugavam vanaviisi edasi toimetada ning muutuste vajadusest üle vaadata. Nüüd on vaja parlamentidel, valitsustel ja igasugu otsustajatel rohkem nende arengutega arvestada.

Eraldi teemalõigu pühendas president riikide juhtimismudelite võrdlusele kriisi käigus. Võrdluses toodi välja plaanimajanduslik autokraatia, euroopalik heaoluühiskond, kus suur osa on riigi vastutusel ja ameerikalik vabaturumajandus, mille käigus inimese enda vastutus käivitab uute võimaluste otsimise. Pandeemia käigus reageerisid kõik mudelid erinevalt, et ometigi on igast mudelist midagi õppida ja

eeskujuks võtta. Oluline on vaadata ja analüüsida, mitte anda hinnangut ja hukka mõista.

VÄLJAVÕTTEID NOORTE TAGASISIDEST:

- Ma arvan, et presidendi sõnum oli meile, et me julgel sammul edasi liiguks ja küll olukord varsti paremaks läheb. Ta julgustas uusi asju proovima ja ütles, et me ei kardaks läbikukkumist.
- Asjade varjamine on ohtlik kõikidele, Aafrikas ebolast teatati kohe, kuid koroonaviiruse levikut proovis Hiina varjata.
- Presidendi sõnum tundus nagu n-ö ema hoiatus ja monoloog, kuidas meie elu praegusel ajal käib ja kuidas me olema peaksime.
- Sain teada, et Kersti Kaljulaid on geenitehnoloog.
- Sõnum oli see, et koos saame hakkame ja inimkond on eelmistest kriisidest palju õppinud ja peaks keskenduma rohkem sellele, mis on oluline. Õppisin, et inimkond on eelnevatest kriisidest õppinud juba rohkem ja teab paremini teha.

Koos Kiviõli 1. Keskkooli X klassiga osales külalistunnis Tiina Kilumets.

Tund on ka järelvaadatav huvilistele www.youtube.com/watch?v=uG_-HeN_hjI.

Popiks läbi TikToki ehk enne mõtle ja siis postita...

Kestva distantsõppe tõttu veedavad lapsed ja noored tavapärasest rohkem aega erinevates veebikeskkondades. Jälgitakse nii suunamudijaid (inglise keeles *influencer*), kui ka oma eakaaslast, kes võivad populaarsuse ja tähelepanu saavutamiseks käituda kohati läbimõtlematult ja väga riskantselt.

Internetiplatvorm TikTok on kiiresti kogunud populaarsust nii laste, noorte kui täiskasvanute seas. Lapsed on leidlikud ning nemadki on avastanud, et TikTok võimaldab postitada lühikesi videoklippe ükskõik mis teemadel ning teised kasutajad saavad jagada videotele meeldimisi ehk inglise keeles like. Oluline on konto omanike jälgijate arv (inglise keeles *followers*) ehk mida rohkem videoid like'itakse, seda popim video ja selle omanik on. Kahjuks ei filtreerita TikTok videote postitamisel nende sisu ning lihtsa populaarsuse saavutamiseks ollakse valmis tegema ükskõik mida, et tähelepanu ja like'e koguda.

TikTokist võib suurtes kogustes leida alaealiste poolt postitatud videoid, mille sisu on kontrollimata ja murettekitav. Ei ole ebatavaline, kui tüdrukud või poisid filmivad endast paljastavaid või alasti kaadreid mõtlemata, et avaldatut on hiljem võimatu olematuks muuta, sest video kustutamisel jääb see tegelikult ülesse ehk „pilve“ rippuma. Ilma video omaniku loata võidakse selle linki levitada muudes veebikeskkondades ja puudub kontroll, kes seda näha saavad. Alaealiste enmast paljastavad videod pakuvad huvi pedofiilidele, kes oma ohvreid interneti avarustest otsimas käivad.

Sagedased on ka videod, kus noored propageerivad salenemist ja ideaalset kehakaalu ning filmivad/pildistavad ennast enne ja mõne aja pärast, kus on kõhnumise tulemusi lühikesi ajaga näha. Selline tulemus saavutatakse enamasti nälgutamisega ning pole tervislik. Äärmuslik on ka ekstreemse sisuga videote valmistamine, avaldamine nagu näiteks ohtlikes väljakutsetes osalemine, liikluses trikitamine kergliiklusvahendiga või eluohtlik käitumine jalakäijana pannes ohtu enda elu ja tervise. Paari klikiga on loodud video kõigile vaadatav ja kommenteerimiseks avatud. Kommentaariumis toimuvad arutelud on sageli solvavad, sisaldades roppusi, ähvardusi ja alandusi. Kommenteerijateks on nii lapsed, kui ka täiskasvanud, kuid kahjuks ei mõelda enne postituste tegemist, milline kaal on sõnadel ja kuidas see võib mõjutada inimest, kelle kohta arvamust avaldatakse. Teadlikud ei olda sellestki, et kellegi solvamine ja alandamine võib endaga kaasa tuua kopsaka kahjunõude.

KUIDAS LAPSI JA NOORI TOETADA?

Vanema või pereliikmena tundke huvi lapse ja noore tegemiste vastu. Teadke, millistes internetikeskkondades nad aega veedavad, kuhu ja milliseid andmeid, videoid/fotosid ülesse riputavad. Kui videote jagamine on lapsele, noorele oluline, tehke koos midagi põnevat ja jagage ühiseid hetki turvaliselt ja läbimõeldult. Oluline on alaealistele selgitada interneti avarustes valitsevaid ohtusid ja võimalike tagajärgi. Soovitav on piirata tutvusringkonda internetis, võimalusel teha konto nähtavaks vaid sõpradele, tuttavatele, pereliikmetele. Selgitage lapsele, et sotsiaalse meedia kasutaja profiili taga ei pruugi olla sama isik, keda videotel/fotodel nähakse ja et võrastele enda kohta käiva isikliku informatsiooni jagamine võib ohustada nende turvalisust ja isegi elu. Õpetage oma lapsele, lapselapsele, õele, vennale, sugulasele, et tuleb olla valiv isikute suhtes kellele antakse ligipääs enda videotele ja piltidele. Looge usalduslik kontakt, hoidke seda – tundke laste ja noorte tegemiste vastu huvi! Vaata ka www.targaltinternetis.ee.

Õigusrikkumise tunnistajaks olles, pöörduge politsei poole. Omades pildi- ja videomaterjali süüteo toimepanemise kohta pöörduge lähimas politseijaoskonda. Hoiduge salvestiste jagamisest ja postitamisest interneti, sest tegemist võib olla väärtusliku materjaliga, mis võib viia süüteo lahendamiseni. Kui kellegi elu või tervis on ohus, helistage viivitamatult hädaabinumbri 112. Süüteo teadet on võimalik esitada internetis aadressil www2.politsei.ee/et/teenused/politseile-avalduse-esitamine.dot.

Kui märkate abivajavat last, helistage lasteabi telefonile 11611, mis on avatud ööpäevaringselt.

Turvalist kevadet soovides
noorsoo- ja piirkonnapolitseinikud
Kohtla-Järve piirkonnagrupp
Jõhvi politseijaoskond

TEATED
Bussireisid igal pühapäeval Lüganuse kalmistule
Periood 9. mai – 3. oktoober 2021, kokku 22 reisi
Marsruut 1 : Kiviõli-Lüganuse kalmistu-Kiviõli
Väljumine kell 9.30 Varinurmest, sõidab Jaama tn, peatub Kuuse peatus, lillepood Uus 2 ning Viru 9 juures, sihtkoht Lüganuse kalmistu. Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 12.00 ning läbib samad peatused.
Marsruut 2 : Küttejõu-Maidla-Savala-Püssi-Lüganuse kalmistu
Väljumine kell 10.30 Küttejõu pood, Graniidi tn, Vana sillaotsa, Maidla kool, 10.45 Savala bussipeatus, 10.55 Püssi bussipeatus, Lüganuse bussipeatus, sihtkoht Lüganuse kalmistu. Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 13.00 ning läbib samad peatused.
Marsruut 3 : Sonda-Erra-Lüganuse kalmistu-Sonda
Väljumine kell 10.00 Sonda kooli lipuväljakult, 10.05 Vana-Sonda bussipeatus, 10.10 Varinurme bussipeatus, 10.20 Erra bussipeatus, Erra-Liiva peatus, sihtkoht Lüganuse kalmistu. Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 13.00 ja peatub samades kohtades.
Marsruut 4 : Purtse pood-Lüganuse kalmistu-Purtse pood
Väljumine kell 11.00 Purtse pood, Liiva peatus, sihtkoht Lüganuse kalmistu. Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 12.15 ja peatub samades kohtades.
Piletiinfo vastavalt Lüganuse LVK 07.06.2018 määrusele 23: tasuta. Sõidud tasub Lüganuse vald. LVL

EELK Lüganuse Ristija Johannese koguduse nõukogu valimised

Vastavalt EELK Lüganuse Ristija Johannese koguduse juhatus otsusele viiakse koguduse nõukogu valimised läbi 02.05 kuni 09.05.2021.

Hääletada saab kirikus/kantseleis: 2. mail kell 11.00-13.00; 4. mail kell 10.00-14.00; 7. mail kell 10.00-14.00 ja valimised lõppevad 9. mail kell 13.00.

Neil, kellel on liikumisraskusi, on võimalik hääletada ka kodus, sellest soovist andke palun teada Tõnis Tamme'le tel: 5690 9954, e-post tonis.tamm@eelk.ee.

Koguduse nõukogusse valitakse seitse põhiliiget ja lisaks kaks asendusliiget. Igal valijal (täiskogu liikmel) on võimalik anda oma hääle kuni viiele kandidaadile.

Kindlasti jälgitakse valimiste protsessi Eesti Vabariigis kehtivaid piiranguid. Võimalike muudatuste osas jagatakse täiendavat infot!

KIRIKUKALENDER
EELK LÜGANUSE RISTIJAHANNESE KOGUDUS
8. mai kell 13.00 Lüganuse külaplatsil Emadepäeva kontsert jumalateenistus, esinevad Marek Sadam ja Tõnu Laikre.
9. mai, kell 11.00 Lüganuse kirik Palvepühapäeva jumalateenistus, Lüganuse koguduse nõukogu valimiste lõpp.
13. mai, kell 18.00 Lüganuse kirik Kristuse taevasseinemise püha jumalateenistus
16. mai, kell 9.30 Kiviõli kirik Ülestõusmisaja 7. pühapäeva missa
16. mai, kell 11.00 Lüganuse kirik Ülestõusmisaja 7. pühapäeva missa
23. mai, kell 11.00 Lüganuse kirik Nelipüha jumalateenistus
30. mai, kell 11.00 Lüganuse kirik Kolmainupüha jumalateenistus

Mälestame Sonda aukodanikku ja pikaaegset Sonda Kooli direktorit LINDA NARBEOVIT. Avaldame kaastunnet pojale ja lastelastele peredega.
Lüganuse Vallavolikogu Lüganuse Vallavalitsus

Õnnitleme eakaid juubilare ja sünnipäevalapsi!

100. juubel

Hildegard Kruus 01.04

93. sünnipäev

Ilse Källo 11.04

Aleksandra Tsarjova 29.04

92. sünnipäev

Valentina Radionova 09.04

91. sünnipäev

Kärin Suurmaa 05.04

Viktor Kappinen 30.04

90. juubel

Selma Tagel 18.04

Vladimir Efanov 21.04

85. juubel

Malle Pool 08.04

Virve Raaga 13.04

Taisa Vinogradina 15.04

Hilda Paltser 22.04

Lehte Koppelman 25.04

Ants Kaljujärvi 27.04

80. juubel

Galina Viikel 01.04

Vladislav Kend 06.04

Virve Hiie 12.04

Veera Subbotina 16.04

Mati Kalvik 25.04

75. juubel

Aleksandra Stepanova 08.04

Anne Rae 09.04

Heli Valdna 21.04

Ene Lek 23.04

Lüganuse valla kodanikel, kelle läheneb juubel (75, 80, 85, alates 90. aastast iga aasta) ja kes ei soovi avalikku õnnitlemist, tuleb sellest teatada hiljemalt sünnipäevakuu alguses vallavalitsuse avalike suhete spetsialisti telefonil 332 5840 või e-posti aadressil viivian.pall@lyganuse.ee.

Teraviljad – mis ja milleks?

Toidupüramiidis moodustavad teraviljatooted koos kartuliga tähtsusega toitumise grupi, mida soovitatakse koguseliselt, koos puu- ja köögiviljade ning marjagrupiga, süüa kõige enam.

Eestis kasvatatakse eelkõige rukist, nisu, otra ja kaera. Teised maailmas levinumad teraviljad on riis, mais ja hirss. Tihti vaadeldakse teraviljadega koos nn pseudoteravilju (tatart, amaranti ja kinoad), mis botaaniliselt ei ole küll teraviljad, kuid oma toiteväärtuselt ning kasutusvõimalustelt meenutavad teravilju. Teraviljade gruppi kuuluvat maisi kipuvad paljud inimesed aga ekslikult pidama köögiviljaks. Teraviljadest saab valmistada näiteks jahusid, tange, kruupe, helbeid, kliisid ning neist omakorda leibu, hommikuputrusid, lisandeid praec kõrvale ning muid toite.

EESTI INIMESED SÖÖVAD TÄISTERALEIBA, -SAIA LIIGA VÄHE

Igapäevaselt soovitatakse 2000 kcal päevase energiavajaduse juures süüa umbes 3-4 viilu leiba ning 200-400 g putru ning suurema energiavajaduse korral enamgi. Leivatoodetest peaks eelistama rukki-, täistera- ja seemneleibu, sepikut ning täisterasaia. Samas näitavad aga värskest ilmunud Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringu 2020. aasta tulemused, et rukki- ja täisteraleiba ei söönud uuringule eelneva nädala jooksul endi sõnul veidi üle neljandiku (27%) ning sepikut-täisterasaia

ligi kaks kolmandikku (59%) vastanutest. Rukki- ja teraleiba ja/või sepikut ja terasaia söi vähemalt 3 viilu päevas ehk vastavalt minimaalsele soovitusel vaid umbes neljandik (27%) vastanutest.

MILLIST TOODET SAAB PIDADA TÄISTERATOOTEKS?

Leivatoodete jaotus rukki- ja peenleivaks ei ole reguleeritud, ka rukileiva koostises võib olla nisujahu. Küll aga tohib täisteraleivaks-saiaks nimetada vaid sellist toodet, milles kasutatud jahudest vähemalt pool on täisterajahu. Täisteratoodetes on üldjuhul veidi suurem mineraalainete (nt magneesiumi, raua, tsingi, vase) sisaldus kui mitte täisteratoodetes, kuna mineraalained paiknevad rohkem tera kestades ja selle läheduses. Terade koorimisel need eraldatakse. Vitamiinide (B-grupi) poolest ei pruugi täisteratoodet olla teistest toodetest rikkamad, kuna vitamiinid paiknevad sageli pigem tera keskel. Samas suurendavad vitamiinide ja mineraalainete sisaldusi leibadesse-saiadesse lisatud seemned. Kaerahelveste puhul kasutatakse üldjuhul alati ära kogu tera (v.a väga harvad juhud, kui mingi osa kestadest eemaldatakse, mistõttu selliselt saadud kaerahelvestes on rohkem püri kui helvestes), mis tähendab, et kõik kaerahelbed on täisterakaerahelbed. Küll aga võib erinev olla kaerahelveste tootmise protsess - nende hüdrotermiline töötlemine, rõhu all töötlemine, erinev kuivatamisprotsess, peenestustaste. Näiteks helveste peenes-

tusastmest, aga ka nende eelnevast hüdrotermilisest töötlemisest sõltub pudru valmistamise kiirus. Kaerahelbed on oluliseks koostisosaks ka mitmeviljahelveste koostises.

TERAVILJATOODETE SISALDAVAD RIKKALIKULT KIUDAINEID

Kiudaineid vajavad eriti meie järelekasvatatavad meile kasulikud bakterid, kes aitavad hoida soolestiku tervist. Samuti on teada kiudainete soodne mõju vere kolesteroolitaseme langetamisele ning glükoositaseme normis hoidmisele. Kui toode on suure kiudainesisaldusega (s.o ≥ 6 g kiudainet 100 g kohta või ≥ 3 g kiudainet 100 kcal kohta), tohib vastavate kiudainete olemasolul panna pakendile ka kiudaineid puudutavaid tervisealaseid väiteid: rikkikiudained aitavad kaasa normaalsele sooletalitlusele, nisuklii kiudained aitavad kiirendada soolestiku tööd, kaeratera, odratera ja nisuklii kiudained aitavad suurendada väljaheite hulka. Igal juhul tasub poest leivatoote valimisel otsida tooteid, mille kiudainete sisaldus on suurem. On olemas isegi selliseid leivatootesid, mille kiudainete sisaldus 100 g toote kohta on üle 10 grammi.

SÖÖ ROHKEM TÄISTERATOODEID JA VARIEERI NEID

Toitainelise koostist arvestades võiks seega teraviljade söömisel suurendada eelkõige täisteratoodete osakaalu, kuid kuna täisteravilja-

de puhul võib esineda mõnikord ka vähest hallitusseentega saastumist, siis oleks kõige mõistlikum tooteid varieerida. Seetõttu soovitataksegi süüa vaheldumisi rukki-, täistera- ja seemneleiba ning sepikut-täisterasaia. Putrudest on parima toitainelise koostisega (toor)tatra-, mitmevilja- ja kaerahelbepuder. Toitainete poolest vaesemateks on riisi-, manna- ja maisimannapuder. Ka koogitegemisel tasub retsepti ise loominguksel täiendada – asendades traditsioonilisest nisujahust vähemalt mingigi osa eri teraviljadest jahude või helvestega.

Ära ei tasu põlata ka meie üht rahvustoitu – kama. See on segu jämejahvatatud ja pruunistatud kaunviljadest (hernes) ja teraviljadest (nisu, rukis, oder). Kama võib süüa hapupiima, keefiri või jogurtiga ning sinna juurde saab lisada marju, seemneid või muud, mis maitseb. Kama võib lisada ka smuutidesse.

Ja lisaboonuseks - hommikuse pudruportsjoni sisse või peale lisatud pähkliid-seemned ning marjad aitavad kaasa ka nende toidugruppide söömise suurendamisele. Nende lisamine aitab omakorda muuta pudru maitavamaks ilma suhkrut, mett või muud magustajat lisamata ning vähendada seeläbi magusaportsjoneid, mida enamik meist kipub sööma mitmekordses soovituslikus koguses.

Tagli Pitsi

TAI toitumise ja liikumise ekspert

08. mail 2021
LÜGANUSE KÜLAPLATSIL
KELL 13.00

EMADEPÄEVA KONTSEERT

MAREK SADAM TÕNU LAIKRE

KONTSEERT ON TASUTA!
Kontserdil tuleb järgida riiklike ja ürituse korraldajate korraldusi
MEELDIVATE KOHTOMISTEN!

PÜSSI SEERIAJOOKSU
40. hooaja
Väljakutse
igas vanuses jooksjale!

Kas Sina suudad
23. aprillist - 23. augustini
läbida 40 kilomeetrit?

Registreerimine 23. aprillist kuni 23. juunini!
Osalemistingimused ja muu vajalik info:
www.lyganuse.ee/spordiuritused

Üks ja ainas
Juubeli võistlusstart
17. septembril
kell 17.30
PÜSSI JOOKS

Registreerimine avatakse 23. augustil!
Osalemistingimused ja muu vajalik info:
www.lyganuse.ee/spordiuritused